Qualiter beatus Jacobꝫ gratioſus eſt et benignus his q̄ implorant eiꝰ patrociniū.

Capitulum .iij.

Tercium̄ myſterium̄ ꝯtemplandū de beato Jacobo dicit̃ gratioſe auxiliatōis. Res mira eſt ꝯſiderare q̃ ꝓmpte q̃ abunde q̃ue celeriter Jacobus in celo btūs ſuis deuotis et ſuffragia illius expoſcentibꝫ freq̄nter occurrat. Omiſſis tn̄ multꝭ q̄ dici poſſent. tria in hac ꝑte ſtupēda miracula exponemꝰ. Primum eſt de quodā Bernardo mutinenſe q̄ dū captus et cathenatꝰ in ꝓfundo turris poſitus eſſꝫ ꝛ ſp beatū iacobū inuocaret apparuit ei ſc̄tūs Jacobꝫ dicēs. Ueni ſequere me in galliciā. Ille vero vinculis ad collū ſuſpenſis ad ſummitatē turris ꝯſcendit: et inde ſine aliq̄ leſione ſaltū vnū fecit cū turris ſexaginta cubitoꝝ altitudinē poſſideret. Scdm̄ miraculū fuit de triginta viris de lothringia: q̄ circa annū dn̄i. M.lxx. ad ſc̄tm̄ Jacobū ꝑperantes oēs vno excepto fidē ſibi mutui fuitij ꝓmiſerūt. Unus igit̃ infirmatꝰ a cūctis relinquit̃ ꝛ a ſolo illo q̄ fidē nō ꝓmiſerat ad pedē montis ſc̄i michaelis cuſtodit̃. Sꝫ ad veſpaſcēte die morit̃: viuus aūt ꝓpter loci ſolitudinē ꝛ defuncti mortē ꝛ imminētis noctꝭ caliginē: et gentis barbare feritatē timuit valde. Sꝫ ſtatim ſc̄ūs Jacobꝫ in ſpecie equitis ſibi apparēs ꝛ eum ꝯſolans ait. Trade mihi hūc mortuū et tu aſcende poſt me ſuꝑ equū. Sicq̄ȝ illa nocte ante ſolis ortū dietaſ quindecim ꝑagentes ad montē gaudij q̄ eſt dimidia leuga circa ſanctū iacobū ꝑuenerūt. Ibiq̄ȝ ſc̄ūs Jacobꝫ vtrūq̄ȝ depoſuit: ꝑcipiens vt canonicos ſc̄ti iacobi ad ſepeliendū ꝑegrinū mortuū ꝯuocaret ac ſocijs ſuis diceret q̄ ꝓpter fidē violatā coꝝ ꝑegrinatio nil valeret. Qui iuſſa ꝯpleuit ꝛ ſocijs ea que ſc̄ūs Jacobus dixerat intimauit. Tercium̄ miraculū de eo legit̃ de quodā theotonico q̄ cū filio ſuo circa annū dn̄i Milleſimūnonageſimū ad ſanctū Jacobū ꝑgens: et in vrbe Tholoſana gr̄a hoſpitādi diuertēs ab hoſpite inebriatur ꝛ ab eo in malis ciphus argenteus abſconditur. Mane igit̃ exeuntes quaſi latrones inſequit̃ eos: et q̄ ciphuꝫ fuiſſent furati eis obiecit. qd̄ cū inuentū fuiſſet iudici accuſant̃. Data ꝟo ſn̄ia oīa que habebāt hoſpiti dantur et vnꝰ eoꝝ ad ſuſpendiū iudicat̃. ſed cū pr̄ ꝓ filio et filius ꝓ pr̄e mori vellet: tandem filius ſuſpendit̃: et pr̄ merēs ad ſanctū Jacobū ꝓgredit̃. Igit̃ poſt trigintaſex dies rediens ad corpꝰ filij ſui diuertit: lamentabiles voces emittēs. Et ecce filiꝰ ſuſpenſus cepit ꝯſolari eū dicēs. Dilectiſſime pr̄ noli flere q̄m̄ hucuſq̄ȝ ſanctus Jacobus me ſuſtentauit et celeſti dulcedine refocillauit. Qd̄ pr̄ audiens ad vrbē cucurrit: ꝛ veniētes populi ꝑegrini filiū incolumē depoſuerūt ꝛ hoſpitē ſuſpenderūt. Sūt et alia miracula in eiꝰ legenda poſita q̄ cauſa breuitatis dimittimꝰ. Retulimꝰ tm̄ iſta tria vt ſic inflāment̃ ad beati Jacobi deuotōēꝫ oēs illi qui ſepe numero in hac vita tribulatōibꝫ agitant̃: habeant beatū Jacobū aduocatū ꝛ nō deerit eis auxiliū de celo. In quo ipe glorioſus cū xp̄o letatur ꝑ infinita ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Sermo trigeſimuſſeptimus de ſc̄o Mattheo apl̄o ꝛ euangeliſta qui xp̄m ſecutus eſt in obedientia: paupꝑtate ꝛ patientia.

Surgens ſecutus eſt eū. Scribunt̃ hec verba Matthei. ix. c. et in euangelio p̄ntis ſolennitatis. Grauiſſima eſt iactura illoꝝ q̄ toto affectu diuitijs huius ſeculi ſeſe dederūt. Tp̄alia quippe oīa trāſitoria ſunt ꝛ cito depereunt. Propterea inq̄t Dauid in. p̄s. dormierunt ſomniū ſuū et nihil inuenerūt oēs viri diuitiaꝝ in manibꝫ ſuis. Saluberrimū itaq̄ȝ ꝛ ab oībꝫ acceptandū ſaluatoriſ nr̄i ē documentū. qui Matth. vi. ca. dixit. Nolite theſauriſare vobis theſauros in terra. Theſauriſate in celo vbi nec fures timent̃ neq̄ȝ finis formidat̃. Audiuit hec verba ſc̄ūs Mattheus et vocatus a chriſto calcatis oībꝫ huius mūdi bonis apoſtolicā vitā ſeruauit. Tn̄ vt ꝑ eū geſta magnifica ꝯphendamus. in hoc ſermone conabimur laudes eiꝰ depromere: ſub titulo de xp̄i ſequela. Notabimꝰ aūt p̄ncipaliter tria in quibꝫ ipe ſecutus eſt chriſtuꝫ ducem et caput omnium.

Primū fuit obedientia.

Secundum paupertas.

Tercium patientia.

Qd̄ btūs Mattheus obediuit xp̄o vocanti. Et qualiter in omībꝫ obediendū eſt deo et quare obedientia ſit homini p̄ſtanda. Et de ſeptem obedientie gradibus.

Capitulum .i.

Primū in quo Mattheus ſecutus fuit chriſtū eſt obediētia. Erat ipe natōe iudeus vt Hiero. aſſerit in ꝓlogo in Mattheum. officio publicanꝰ. i. curā hn̄s de publicꝭ actibꝫ ſm̄ Nico. de lira. Erāt eni tunc iudei tributarij Romanoꝝ. Et illi qui collegebāt tributū romanis mittendū dicebant̃ publicani. Hmōi cōmuniter ſunt campſores ꝛ pecuniarum numeratores. Uidit ergo ieſus illum ſedentem in theloneo. Et theloneum

ꝓnunciatur penultima ꝓducta. Dixitqȝ illi.
Sequere me. Confeſtim obediuit. Nō repli
cauit: nō cauſam exegit: nō ꝯtradixit: nō de=
niqȝ paſſus eſt morā. In hoc xp̄o quantū po
tuit ſe fecit ꝯformē q̄ p̄ri eterno eſt factꝰ obe=
diens vſqȝ ad mortē. vt dicit̄ ad Philip. ij. c.
Sȝ vt obediētie virtꝰ clarius eluceſcat in h̄
loco tria dubia ſe ingerūt declaranda.
¶ Primū vtrū deo ſit in om̄ibꝫ obediendum.
¶ Scd̄m vtrū hoī ſit obediendum.
¶ Tercium qualiter eſt obediendum.
¶ Ad primū dubiū arguunt quidā ſic. Ni=
hil eſt faciendū ꝯtra virtutē: ſȝ inueniunt̄ q̄=
dam p̄cepta dei cōtra virtutē: ergo deo nō eſt
in illis obediendum. Precepit nāqȝ abrae vt
occideret filiū innocentē. ſicut p̄tȝ Gen̄. xxij.
ca. Et iudeis vt furent̄ res egyptioꝝ. vt po=
nitur Exodi. xij. ca. qd̄ fuit ꝯtra iuſticiā. Et
Oſee vt accipet mulierē adulterā, qd̄ eſt ꝯtra
caſtitatē. Sȝ ſcūs Tho. ka ke. q. ciiij. ad hoc
ita r̄ndet: Qꝫ ſicut deus nihil opatur ꝯtra na
turā: qꝛ hoc ē natura vniuſcuiuſqȝ rei qd̄ in
ea deus opat̄ vt dicit Augꝰ. xix. de ciui. dei.
et etiā glo. ad romanos. xi. c. opatur t̄n aliq̄d
ꝯtra ſolitū curſum nature. Ita etiā deus ni=
hil p̄t p̄cipe ꝯtra virtutē: qꝛ in hoc p̄ncipali=
ter ꝯſiſtit virtꝰ et rectitudo volūtatis hūane
ꝙ dei volūtati ꝯformet̄ ꝛ eius ſequat̄ impiū
q̄uis ſit ꝯtra virtutis modū. Scd̄m hoc er=
go p̄ceptū Abrae factū ꝙ filiū innocentē oc
cideret nō fuit cōtra iuſticiā: qꝛ deus eſt dn̄s
mortꝭ ꝛ vite. Silr̄ nō fuit ꝯtra iuſticiā ꝙ mā
dauit iudeis vt res egyptioꝝ accipent: quia
eiꝰ ſunt oīa: et cui voluerit dat illa. Vn̄. xiiij
q. v. c. dixit dn̄s. or. Nec iſraelite furtū fece=
runt ſȝ deo iubenti miniſterium exhibuerūt.
Nec fuit ꝯtra caſtitatē p̄ceptum Oſee factuȝ
qꝛ ipe deus eſt hūane generatōis ordinator.
Et ille eſt debitus modus vtendi mulieribꝫ
quē deus inſtituit. Cōcordat his dn̄s Bo=
nauē. in ſuo p̄mo di. xlvij. vbi ait. ꝙ deꝰ nō
p̄t precipe malū manens malū. ex eo ꝙ illud
qd̄ p̄cipit ſp̄ eſt bonū: licȝ qn̄qȝ aliq̄d eſſet ma
lum an̄qȝ ab ipo precipet̄. Iuſtū itaqȝ ꝛ debi
tum eſt in om̄ibꝫ obedire deo cui oīs creatu=
ra famulat̄. Ipi nāqȝ obediūt oēs angeli ſol
et luna ꝛ oīa ſidera celi. Inſenſibilia elemen
ta et cūcta que in celis ꝛ in terris regiuntur.
Quātomagis eius impio ſubiacere tenet̄ hō
cui tot innumera largitus eſt bn̄ficia: et ꝓpter
obedientiā pollicet̄ eterna premia ¶ Scd̄m
dubiū fuit vtrū hoi ſit obediēdū. Ad qd̄ ita
r̄ndet ſcūs Tho. vbi. s. ꝙ ſicut actiones reꝝ
naturaliū ꝓcedūt ex potētijs naturalibꝫ ita
etiā opatōes hūane ꝓcedunt ex hūana volū=
tate. Oportuit aūt in rebꝫ naturalibus vt ſu
periora mouerēt inferiora ad ſuas actōnes ꝑ
excellentiā naturalis virtutis collate diui=
nitus. Unde etiaȝ in rebꝫ humanis oportet
ꝙ ſupiores moueant inferiores ꝑ ſuā volun
tatem ex vi auctoritatis diuinitus ordinate
Mouere aūt ꝑ rōnem et voluntatē eſt p̄cipe.
Et ideo ſicut ordīe naturali diuinitus inſti=
tuto inferiora in rebus naturalibꝫ neceſſe ha
bent ſubdi motioni ſupioꝝ. Ita etiā in rebꝫ
humanis ex ordine iuris naturalis ꝛ diuini
tenentur inferiores ſuis ſupioribus obedire.
Hoc eſt qd̄ apl̄s dixit ad Romanos. xiij. c.
Oīs aīa poteſtatibꝫ ſublimioribꝫ ſubdita eē
debet. Nō enī eſt ptās niſi a deo. Sȝ pleriqȝ
obijciunt huic ſnīe cōtendentes ꝓbare ꝙ nō
debet hō homini obedire: nam videt̄ hoc eſ=
ſe ꝯtra ordinationē diuinā cum deus hoīeȝ
condiderit in libertate arbitrij et reliquerit
illū in manu cōſilij ſui: quare videt̄ ꝙ vnuſ=
quiſqȝ ſuo ꝯſilio ꝛ volūtate nō alterius p̄ce
pto ſe regere debȝ: Ad hoc ita r̄ndet Tho. ꝙ
deus reliquit hoīem in manu cōſilij ſui: non
qꝛ liceat ei facere om̄e qd̄ vult ſȝ qꝛ ad id qd̄
faciendū eſt nō cogit̄ neceſſitate nature ſicut
creature irrōnales: ſed libera electōe ex ꝓprio
ꝯſilio ꝓcedente. Et ſicut ad alia facienda de
bet ꝓcedere ꝓprio conſilio: ita etiā ad hoc ꝙ
obediat ſuis ſupioribꝫ. Ex quo obedire ho=
mini qui ſupior eſt in his que ſpectāt ad ſuā
ſupioritatē debitum eſt et laudabile. Immo
obedientia cūctas virtutes morales excellit.
Nam inter virtutes morales tanto aliq̄ po=
tior eſt quātomagis aliquid ꝯtemnit̄ vt deo
inhereat. Sunt aūt tria genera hūanoꝝ bo=
norum que hō p̄t ꝯtemnere ꝓpter deū: quorū
infima ſunt exteriora bona. Media ſunt bo
na corpis. Suprema aūt ſunt bona aīe. In
ter que quodāmodo p̄cipua eſt voluntas in=
quantū ſcȝ ꝑ voluntatē homo omnibꝫ alijs
bonis vtitur. Et ideo ꝑ ſe loq̄ndo laudabili
or eſt obediētie virtus qua quis ꝓpter deum
ꝯtemnit ꝓpriā voluntatē q̄ȝ alie virtutes mo
rales que ꝓpter deū aliq̄ alia bona ꝯtemnunt
Ideo Grego. vlti. moraliū exponens illud
i. Regū. xv. c. Melior eſt obedientia q̄ȝ victi
me inquit. Obedientia victimis iure p̄poni
tur: qꝛ ꝑ victimas aliena caro: ꝑ obedientiaȝ
vero voluntas ꝓpria mactatur. Quantū ve=
ro obedientia ſit grata deo: oſtendunt nobis
exēpla ꝓbatiſſima. Nam in vitiſpatrū nar=
ratur: qualiter abbas Paulus precepit diſci
pulo ſuo Joanni vt afferret ei fimum boum
quo indigebat. At ille ait. In loco vbi fimꝰ
eſt habitat leena. Cui abbaſ. Si venerit ſup

te alliga eam et duc tecū. Juit Joannes ⁊ inuenit leenā irruentē ſup eū qui voluit eā tenere ſꝫ ipa aufugit. Joannes ꝟo ſequebat eā dicēs. Abbas meus ꝓcepit vt alligatā ducā te ad eum: mox beſtia ſubſtitit: et tenēs eā reuertebatur ad monaſteriū. Qd cū vidiſſꝫ abbas ne forte diſcipulus inde extolleret dixit ei. Sicut tu inſenſibilis es ita inſenſibilē beſtiam adduxiſti: ſolue ⁊ dimitte eā vt pgat ad locū ſuū. Refert adhuc Grego. ij. dyalogoꝝ li. qliter Maurus miſſus a ſcō Bn̄dicto vt ſuccurreret placido puero quē rapuerant aq̄ p ſpaciū ſup aq̄s ambulauit et puerū eduxit ſaluū: qd ſcūs Benedictus obediētie merito deputauit. ¶ Terciū dubiū fuit qualiter eſt obediendū. Ad qd ſm Bernardū dicim⁹ ꝙ ſeptē ſunt gradus obediētie. quoꝝ prim⁹ eſt obedire libenter quē gradū ipe ait nō pt aſcēdere qui voluntatē ꝑcipientis ſuā nō fecerit. Ideo xps Joh. iiij. c. dicebat. Meus cibus eſt vt faciā voluntatē pr̄is mei qui miſit me. Ex h̄ Bernardus ait. Quiſquis occulte ſatagit vt qd vult ipe hoc ei ꝑlatus iniungat: ipe ſe ſeducit ſi forte ſibi q̄ſi de obediētia blādiatur. Nec ꝫ enī in ea ipe ꝑlato ſed magis ei ꝑlatus obedit. Et idē Bernardus in ſermonib⁹. Maiorē inq̄t graꝫ meret qui patū ſe exhibet añ mādatū q̄ꝫ qui obedire ſatagit poſt mandatū. Scd̄s grad⁹ obediētie eſt obedire ſimplicit. Multos enī videm⁹ poſt ꝑcipientis impiū multas facere q̄ſtiones ⁊ ſepi⁹ ingeminare: q̄re h̄ fieri debeat: quis valet hoc adimplere: et hmōi: inde murmuratio: excuſatio: ſilatio: impoſſibilitas: aduocatio amicoꝝ. Vñ de vero obediēte dicit in ps. In auditu auris obediuit mihi. Et Bernard⁹ ad frēs de monte dñi ait. Verus obediēs ſtult⁹ fiat vt ſit ſapiēs. ad hec oīs eius ſit diſcretio vt in hoc nulla ei ſit diſcretio. Tercius gradus obediētie eſt obedire hilariter. Hilarem enī datorē diligit deus. vt dr̄. ij. ad Corint. ix. c. Ideo Bernardus ait. Serenitas in vultu: dulcedo in ſermonib⁹ multū colorāt obedientiā obſequētis. Nubiloſa corpis ꝯpoſitio: ⁊ facies tenebris triſticie obfuſcata deuotionem ab aīo receſſiſſe ſignificāt. Quartus gradus eſt obedire velociter. Dictū fuit Zacheo Luc. xix. Feſtinās deſcende. Apli inſuper Petrus ⁊ Andreas. Jacob⁹ et Johānes ac ipe Mattheus a xpo vocati ꝯtinuo ſecuti ſunt eū. Quintus gradus eſt obedire viriliter in reb⁹ vicꝫ arduis ⁊ duris. Vñ Bernardus ait. Mementote frēs xpi qui ne pderet obedientiā pdidit vitā. Sextus gradus eſt obedire hūiliter. Unde ſaluator Luc. xvij. ait. Cum oīa beneficeritis que precepta ſunt vobis: dicite ſerui inutiles ſumus qd debuimus facere fecimus. Septimus gradus eſt obedire pſeueranter. qꝛ vt dicit Matth. x. c. Qui aūt pſeuerauerit vſqꝫ in finē hic ſaluus erit. Igit btūs Mattheus obedientiā cōplexus eſt dū immediate poſt xpm abire cepit. Suſcepit tñ illū hoſpitio ⁊ in ſua domo pauit ꝯuiuiū: diſcūbente vero xpo: ecce multi publicani ⁊ pccōres venientes diſcūbebāt cū ieſu ⁊ diſcipulis eius. vidētes aūt pharisei dicebāt diſcipulis. Quare cū publicanis ⁊ peccatorib⁹ manducat magiſter vr̄: quaſi dicat vos eſtis fatui qꝛ talē mgr̄m ſeq̄mini. At ieſus audiens ait: nō eſt opus valentib⁹ medicus: ſed male hn̄tib⁹. Medicū ſe vocat aīaꝝ. ſcꝫ de quo in ps. dicit. Miſit verbū ſuū ⁊ ſanauit eos. Deinde xpus addidit. Euntes diſcite. i. diligēter cōſiderate illud qd ſcribitur Oſee. vi. c. Quid eſt miſc̄diaꝫ volo ⁊ nō ſacrificiū: quaſi dicat: ſi hanc ſcripturā diligenter ꝯſideretis inuenietis me facere ſm ipam: ꝓpter qd ꝯcludit. Nō enī veni vocare iuſtos ſꝫ peccatores ad penitentiā. ſcꝫ nā et ſi aliq̄s iuſtos vocauerit ad augmentū gr̄e vt Petrū et Andreā. ⁊ ꝯſiles: tñ pccōres vocauit ſp ad penitentiaꝫ. O pietas ieſu chriſti bn̄dicti. O verba dulciora ſup mel et fauū. O deniqꝫ fiducia et ſpes indubitabilis languentiū aīaꝝ. Nō veni inquit vocare iuſtos ſꝫ peccatores. Expgiſcimini ad vocē tā blandā: tam ſuauē tāqꝫ benignā Surgite o peccatores a vicijs deponite iam ſordes illoꝝ: vocat vos xpus: obedite illi: et cum Mattheo ſequimini eum qui de ſe dixit. Qui ſequitur me nō ambulat in tenebris.

¶ Ex beatus Mattheus ſecutus fuit chriſtum in paupꝑtate que data fuit aplis ſub precepto quā ipſi diligenter obſeruauerūt mendicantes. ¶ Capitulum. ij.

Secundū in quo Mattheus ſecutus fuit chriſtū eſt paupꝑtas altiſſima: nā cunctis diuitijs paupib⁹ diſpenſatis nihil de cetero poſſedit ꝓpriū. Paupꝑtatē itaqꝫ voluntariam ꝓfeſſus eſt: vt ad celi diuitias pueniret Mendicando igit ſibi victū queſiuit: et eleemoſinis bonoꝝ viroꝝ ſe ſuſtentauit. Sꝫ in hac pte tria ſunt dubia explananda.

Primū vtrū paupꝑtas fuit a chriſto data apoſtolis ſub precepto.

¶ Secundū vtrum apoſtoli vitam pauperem voluntarie duxerunt.

¶ Tercium vtrum ſit licitū mendicare.

¶ Ad primū dubiū rn̄demus ſm doctrinā ſcripture atqꝫ ſcōꝝ ꝙ chriſtus precepit aplis

vt eſſent paupes. Vñ Ambroſius exponẽs
illud Luce.x.ca. Nihil tuleritis in via in-
quit. Qualis debet eſſe q̄ euangelizat regnuȝ
dei p̄ceptis apoſtolicis deſignat᷑: vt ſine vir-
ga: ſine pera. Et glo. ſup illo verbo Actuum
iij.c. Argentū et auruȝ nō eſt mihi. hoc dixit
Petrus paralitico: memor illius p̄cepti do-
minici: noli poſſidere auruȝ. Et Aug⁹. in li.
de mirabilib⁹ ſacre ſcripture. In excuſatōne
elemoſine et pauptatis ꝓfeſſione dixit para-
litico. Surge et ambula: magiſtri preceptuȝ
ſeruans dicētis: nolite poſſidere aurum. Et
Bernardus ad frēs de monte dñi Cū diues
eſſet xp̄s paup ꝓ nobis factus eſt. Et qui vo
luntarie dedit p̄ceptuȝ pauptatis ip̄e eiuſdē
in ſemetipſo nobis formam dignatus eſt de
monſtrare. Et Hiero. ad Euſtochiū. Diſci-
puli ſine calciamētoꝝ onere: et vinculis pel-
liū ad p̄dicatōȝ noui euangelij deſtinant᷑. Et
milites veſtimētis ieſu ſorte diuiſis: caligas
nō habebat quas tollerēt: necȝ eni habere po
terat deus qd̄ ꝓhibuerat in ſeruis. Et Cri-
ſoſto. omelia vlti. ſup Mattheū. Si bonuȝ
eſſet aurū hoc vtiqȝ dediſſet aplis xp̄s quib⁹
ineffabilia tribuit dona. Nunc aūt nō ſoluȝ
nō dedit ſȝ habere ꝓhibuit. ¶ Scd̄m dubi
um fuit vtrū apl'i preceptū datū de pauptate
impleuerūt. Et ꝙ ſic ptȝ qꝛ ſcribit᷑ Matthei
xix. qualiter petrus dixit xp̄o. Ecce nos reli
quimus oīa. Et Matth. iiij.c. dicit᷑. cōtinuo
relictis oīb⁹ ſecuti ſunt eū. Euſebi⁹ in p̄mo
li. eccleſiaſtice hiſtorie refert. ꝙ poſt aſcenſio-
nem xp̄i cū Abagarus rex ſanatus a thadeo
apl'o p̄cepiſſet dari ei auruȝ ⁊ argentū: ille nō
accepit dicēs. Si nr̄a reliquimus quō acci-
piemus aliena? Et de hoc Hiero. ad Agge-
rutbiā ita ſcribit. Nemo aplis paupior fuit:
et nemo tm̄ ꝓ dño dereliquit. Et idē ad De
triadē virginē. Apoſtolici faſtigij eſt pfecte
ꝙ virtutis oīa vēdere ⁊ paupib⁹ diſtribuere:
et ſic leuē atqȝ expeditū cū chriſto ad celeſtia
ſubuolare. Et idē ad Helbidiā. Vis pfecta
eſſe ⁊ in p̄mo ſtare faſtigio dignitatꝭ? fac qd̄
fecerūt apl'i: vende oīa q̄ habes et da paupib⁹
et ſequere ſaluatorē ⁊ nudā ſolāqȝ crucē ſola
ſequaris. ¶ Terciū dubiū fuit vtrū ſit licitū
mendicare. Ad qd̄ rn̄demus ſm̄ Tho. ſcd̄a
ſcd̄e. q. clxxxvij. Ex quadruplici de cā poſſet
quis mendicare. Primo cauſa cupiditatis:
dū quis mendicat vt theſauriſet vel vt ſic vi
uat de mendicitate: qui victuȝ poſſet acq̄rere
laborando. Vñ lex ciuilis imponit penā va
lidis mendicantib⁹: qui nō ꝓpter humilitatē
vel vtilitatē vel neceſſitatē mendicāt. Scd̄o
p̄t quis mēdicare cauſa hūilitatis. Nā actus
mendicatōis habet quandā abiectōȝ ſibi con
iunctā: vñ illi abiectiſſimi vident᷑ inter hoīeſ
eſſe qui nō ſolū ſunt paupes ſȝ intantū egen-
tes ꝙ neceſſe hn̄t ab alijs victū acquirere. Et
ſm̄ hoc humilitatis cauſa aliqui laudabili-
ter mendicāt. Unde Hiero. in epl'a ad Occe
anum ꝯmendat fabiolā de hoc ꝙ optabat vt
ſuis diuitijs paupib⁹ effuſis ꝓ xp̄o ſtipes ac
ciperet. Qd̄ btūs Allexius pfecit qui oīb⁹
ſuis dimiſſis ꝓpter chriſtū gaudebat ſe etiaȝ a
ſuis ſeruis elemoſinā accepiſſe. Btūs inſup
Franciſcus in ſua regula ita dixit. Frēs ni-
hil ſibi appropriēt. nec domū nec locum nec
aliquā rem ſȝ tanq̄ȝ pegrini ⁊ aduene in pau
pertate ⁊ humilitate dño famulantes: vadāt
ꝓ elemoſina ꝯfidenter: nec oportet eos vere-
cundari qꝛ dñs ꝓ nobis ſe fecit pauperem in
hoc mūdo: hec ille. Ubi aduertendū ꝙ dñs
ieſus chriſtus mendicauit vt ſic in hoc hūi-
litati ſue nobis preberet exemplū. Vñ Bern
ardus ſup. ij.c. Luce ait. Ut te dñe p oīa no-
ſtre pauptati ꝯformares et oēs vite humane
calamitates ſuſciperes quaſi vnus in turba
pauperuȝ ſtipem p oſtia mendicabas. Quis
me dabit illarum buccellaꝝ mendicataꝝ pti-
cipem fieri et illius diuini edulij reliquijs ſa
ginari. Tenet Bernardus ꝙ in illo triduo q̄
chriſtus ſe ſepauit a matre ⁊ a Joſeph ex ele-
moſinis vixit. Et glo. ſup illo v̄bo p̄s. Ego
aūt mēdicus ſum ⁊ paup: inquit. Hoc dicit
chriſtus de ſe ex forma ſerui. Mendicus nā
qȝ fuit qꝛ petens et paup. i. ſibi nō ſufficiens:
qꝛ mundanas copias non habebat. Et Hie
ro. in quadam epl'a. Caueas ne dño tuo ſcȝ
chriſto mendicante alienas diuitias ꝯgeras
Tercio p̄t quis mendicare cauſa neceſſitatis
Sicut cū aliquis non p̄t aliq̄n habere vnde
viuat niſi mendicet. Quarto p̄t aliquis men
dicare cauſa vtilitatis cū ſcȝ aliquis intendit
ad aliqd̄ vtile pficienduȝ: qd̄ ſine elemoſinis
fideliū facere non p̄t. Sicut petunt᷑ elemoſi
ne ꝓ ꝯſtructione pontis vel eccleſie: vel qui-
buſcūqȝ alijs opibus que vergunt in vtilita
tem cōem: ſicut ſcholares vt poſſint vacare
ſtudio ſapientie. Ex his apparet q̄ȝ ſit teme-
raria ſiue damnabilis illoꝝ ſententia qui re
ligioſos damnāt eo ꝙ mendicando elemoſi
nas quib⁹ ſuſtentantur acquirūt cū id lauda
biliter fiat. Nā elemoſine religioſis ideo tri-
buuntur vt liberius religioſis actib⁹ inſiſte-
re poſſint quoꝝ cupiunt ſe fieri pticipes: qui
tempalia subminiſtrāt. Ap̄mōi aūt actus ſunt
orōnes: diſciplīne: ieiunia: officia diuina: cele
bratio miſſaꝝ: ſtudiū ſcripture ſancte: p̄dica-
tio euangelij et huiuſmodi. Ut ergo iam ad

Matthēū aplm̄ redeamus: de ipſo nō ſoluꝫ legimus ꝙ reliquerat omnia: ſed etiaꝫ ex poſt oblata ſibi munera copioſa ↄtempſit. Nam p̄dicans in ethiopia in ciuitate q̄ dicit̄ vadaber duos magos noīe Zaroes ⁊ Arfaxat ibi reperit: qui ita hoīes ſuis actib⁹ dementabāt vt quoſcūqꝫ vellent mēbroꝝ officio ⁊ ſanitate priuare viderent̄: qui in tantā ſupbiā eruperūt vt ſe quaſi deos ab oīb⁹ facerēt adorari. Mattheus aūt apl's p̄dictam ciuitatē ingreſſus et apud Eunuchū candacis regine quē Philippus baptiſauerat hoſpitatus ita magoꝝ p̄ſtigia detegebat: ꝙ quicquid ipi faciebant hoīb⁹ in pnitiē: hoc ipe cōuerteret in ſalutē. Eunucho aūt ſanctū Matthēū interrogante: quō tot linguas loqueret̄ ⁊ intelligeret expoſuit ei Mattheus quō ſpū ſcō deſcendente oīm linguaꝝ ſcientiā apl'i recepiſſent: vt ſicut illi qui p ſupbiā turrim vſqꝫ in celū edificare volebāt pre ↄfuſione linguarū ceſſarūt ab edificio: ſic apl'i p oīm linguaruꝫ ſcientiā turrim nō de lapidib⁹ ſꝫ de virtutib⁹ ↄſtruant: p quā oēs qui crediderint celū aſcēdant. Tūc venit qui diceret magos illos cū duob⁹ aduenisse draconib⁹ qui ignē ſulfureum ex ore ⁊ narib⁹ euomentes cūctos hoīes occidebāt. Apl's aūt ſigno crucis ſe muniēs ad eos ſecurus exijt. quem mox vt dracones viderūt ante eius pedes ꝓtinus dormierunt dixitqꝫ magis. Et vbi eſt ars vr̄a. Excitate eos ſi poteſtis. Ego autē niſi dn̄m rogaſſem qđ in me cogitaueratꝭ inferre in vos ꝓtinus extorſiſſet. Cum aūt ꝑplo ↄueniſſet: in noīe ieſu p̄cepit draconib⁹ vt abirent. Et nullū ledentes ꝓtinus abierūt. Cepitqꝫ ꝑplo de gloria paradiſi terreſtris magnū ſermonē ↄtexere a qua ꝓpter peccatū eiectū hoīem dixit: ſed p xp̄m in padiſum celeſtē reuocatū. Et cum hec ꝑplo loqueret̄. Ecce ſubito tumultus exortus eſt in quo regis filius plangebat̄ mortuus. Quē cū magi ſuſcitare nō poſſent ſuadebant regi ꝙ in deoꝝ cōſortiū raptus eſſet. Et ideo ſimulacrū ⁊ tēpluꝫ ſibi ↄſtitui oportere. Predict⁹ aūt Eunuchus magos cuſtodiri faciens: aplm̄ aduocauit: qui orōne fuſa eū ꝓtinus ſuſcitauit. Quapropter Rex noīe Egippus hoc viſo p vniuerſas ſuas ꝓuincias miſit dicēs. Venite ⁊ videte deū in effigie hoīs latentē. Venerūt igit̄ cum coronis aureis et diuerſis ſacrificioꝝ generib⁹ volentes ſibi ſacrificare. Quos mattheus ↄpeſcuit dicens. Viri quid facitis? Ego deus nō ſum: ſꝫ ſeruus dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. Itaqꝫ ⁊ munera acceptare noluit. Illi ergo de auro et argento qđ ſibi attulerāt ipo iubente eccleſiaꝫ magnā fabricauerunt quam infra triginta dieꝝ ſpacium ↄſummarūt. Rex aūt egippus cū vxore ſua ⁊ omī ꝑplo baptiſatus eſt. Epigeniam qꝫ filiā regis apl's deo dicatā pluſqꝫ ducētis virginib⁹ p̄fecit. Patet itaqꝫ quāto amore beatiſſimus Mattheus pauptatē in omni ſua vita fuerit ꝓſecutus qui oblatuꝫ ſibi theſaurum accipere recuſauit.

Qualiter beatus Mattheus ſecutus fuit chriſtū in patiētia quā habuit: equo aīo ferendo illatā ſibi mortē: ob quā Hitarcus dei iudicium nō euaſit. Capitulū. iij.

Terciū in quo btūs Mattheus ſecutus eſt chriſtū fuit patientia. Nam forti animo mortem violentaꝫ ꝓ chriſto ſuſtinuit de qua tria conſideremus.

Primo cauſam.

Secundo modum.

Tercio iudicium.

Primo ↄſideremus cauſam: quare Mattheus coronatus ē martyrio. Et hec aſſignatur. Ira et indignatio Hitarci regis. de q̄ ſic ſcribit̄ in legēda. Mortuo rege Egippo hic ei ſucceſſit qui de alieno genere erat ⁊ Epigeniam virginē ↄcupiſcens: dimidiū regni ſui aplo ꝓmiſit ſi eā ſibi in ſuū ↄiugiū faceret cōſentire. Cui apl's rn̄dit vt iuxta morem p̄deceſſoris ſui die dn̄ica ad eccl'iam ↄueniret: et p̄ſente Epigenia cū ceteris virginib⁹ q̄ꝫ bona ſint iuſta ↄiugia audiret. Qđ rex cū gaudio adimpleuit putans ꝙ Epigenie vellet cōiugium ꝑſuadere. Mattheus itaqꝫ virginib⁹ et oī ꝑplo ↄgregatis de bono mr̄imonio diu locutus a rege plurimū eſt laudatus: credēs ꝙ hoc ideo diceret vt virginis animū ad cōſenſum mr̄imonij ꝓuocaret. Deinde impato ſilentio ſermonē repetijt dicēs. Cū bonū ſit matrimoniū ſi ſaluo federe teneat̄. bene ſcitis aſtantes ꝙ ſi regis ſponſam aliquis ſeruorū vſurpare p̄ſumeret nō ſolū regis offenſam ſꝫ mortē inſup mereret̄: nō qꝛ vxorē duxiſſe ꝓbatur ſꝫ qꝛ ſponſam dn̄i ſui accipiēs ei⁹ mr̄imoniū violaſſe ↄuincit̄. Ita et tu rex ſciens Epigeniā eterni regis ſponſaꝫ effectā ⁊ ſacro velamine ↄſecratā: quō poteris ſponſam potentioris te tollere ⁊ tuo mr̄imonio copulare. Hec verba odij et indignatōis ↄtra aplm̄ fomitem miniſtrarūt. Hitarci aīm inflāmarūt ad indiſcretā et irrōnabilē iracundiā: hec deniqꝫ illū furibundū recedere coegerunt. Secundo ↄſideremus de morte apl'i ſanctiſſimi Matthei modū. Recedēte quidē hitarco ab eccleſia: apl's intrepidus ⁊ ↄſtans ad patientiam oēs ad ↄſtantiā ↄfortauit: et Epigeniā corā ſe ex timore ꝓſtratā cū ceteris virginib⁹

S. Vincentius Ferrerius dicit S. Mattheum, constructo Monasterio fuisse earum Virginum Priorem. Serm. de S. Matth.

benedixit. Poſt miſſaꝝ aūt ſolennia Rex ſpi
culatorem miſit qui iuxta altare Mattheuꝫ
ſtantē ꝛ expanſis in celū manibꝰ orantē miſ-
ſo a tergo gladio interfecit ꝛ martyrē ꝯſecra-
uit. O mors ꝑcioſa in ꝯſpectu dn̄i. O mors
fructuoſa que vitā in meli᷒ ꝯmutauit. O fe-
lix tranſitus in q̄ Mattheus tam breui ſpa-
cio ad celeſtia regna migrauit. O btā paſſio
cui reddit̄ merces infinita. Quiſnā explicet
quāta ſit bti Matthei gloria in celo ꝛ in ter-
ra. Aīa eius vtiqꝫ cū angelis ꝛ ſcīs oībꝰ frui
tur eterno bono. Corpus ꝟo apud Saler-
num tranſlatū a cūctis fidelibꝰ honoratiſſi-
me venerat̄. Euangeliū inſup eius ꝑ ceteris
magis in ecc̄ia freq̄ntatur: ſicut ꝛ pſalmi Da
uid: et ep̄le Pauli. vt ex hoc peccatoribus ad
penitentiā redire volentibꝰ ꝯſequende venie
ſpes indubia ꝑbeat̄. Nam dauid peccato lu
xurie cecidit. Paulus ſupbia intumuit. Et
Mattheus auaricie deditiſſimus fuit. Qui
tn̄ oēs ꝓpter penitentiā exaltari meruerūt etiā
in ecclesia militante. ¶ Tercio ꝯſiderem᷒ de
morte apl̄i iudiciū quo punitus fuit Hitar-
cus arrogantiſſim᷒ ꝛ inſanus. Mortuo qui
dem ap̄lo ꝓplus ad palatiū Hitarci incenſu
rus oīa ꝓperabat. Sꝫ p̄ſbyteri ꝛ diacones im
petū mitigantes apl̄i martyriū cū gaudio ce-
lebrarūt. Rex ꝟo cū nec ꝑ matronas ad Epi
geniā directas nec ꝑ magos poſſet eā aliqua
tenus immutare totā domū eius igne copio
ſo vallauit vt ipaꝫ cū ceteris virginibꝰ cōcre
maret. Apl̄s aūt eidē apparēs oēm ignem ab
eius domo excuſſit: qui erumpēs regis pala-
tium inuaſit: et ſolo rege cum vnico filio vix
euadēte cūcta ꝯſumpſit. Statimqꝫ fili᷒ eius
a demone arreptus p̄ris crimina ꝯfitens ad
ſepulchrū apl̄i ꝓperauit. Pater vero turpiſſi-
mus leproſus effectus eſt. Qui cū curari nō
poſſet manu ꝓpria gladio ſe ꝑemit. Populus
aūt frēm Epigenie ab ap̄lo baptiſatū regē cō
ſtituit. qui ꝑ annos. lxx. regnauit. et filiū ſuū
ſibi ſubſtituēs chriſtianū cultum magnifice
ampliauit. et totā Ethiopie ꝓuinciā repleuit
eccleſijs. Oremus igit̄ dn̄m ieſum xp̄m vt ꝑ
merita ꝛ interceſſionē bti Matthei apl̄i ꝛ eu-
angeliſte trahat corda nr̄a ad ſe vt eū ſequi
valeamus in opibꝰ virtuoſis. Sicqꝫ redda-
mus nos dignos gr̄a ſua ꝛ tandē gloria illa
ꝑhenni in qua viuit ꝛ regnat ꝑ infinita ſecu-
la ſeculorum. Amen.

¶ Sermo trigeſimuſoctauus de btō Tho-
ma ap̄lo qui licet fuerit ex duodecim vn᷒ qō
ad ſuā gloriā accedit: tn̄ inuentus eſt triplici
preconio decoratus.

Thomas vnus ex
duodecim. Scribūtur hec verba
Joh. xx. c. Quāuis btō Thome ad
gloriā ingentē accedere videat̄ eo ꝙ duodeci
apl̄oꝝ numero illū dn̄s copulauerit. Verū-
tn̄ bene eſt vt recogitemuſ ea q̄ in apoſtolatu
egerit digna laude. Parum quippe immo ni
hil eſſet apoſtolici faſtigij accepiſſe honorem
niſi q̄ ad apoſtolat᷒ officiū ſpectāt implerent̄
Propterea in hoc ſermone de ſcō Thoma di
cturi aliqua enarrabimus: ex quibꝰ eū veruꝫ
apl̄m re et noīe ꝯgnoſcemus. Qꝫ enī vnus ex
duodecim fuerit ptꝫ ſatis ex ꝟbis euangelij
tā Joh. xx. c. in themate: q̄ꝫ etiā Matthei. x.
c. Igit̄ referamus quid in eo ꝯmendabile re
peritur. Et licꝫ illius ꝑconia multa ſint nos
tn̄ de tribꝰ duntaxat dicemus.
¶ Primū dicitur confirmatio.
¶ Scdm̄ predicatio.
¶ Tercium paſſio.
¶ Qualiter Thomas fuit in fide ꝯfirmatuſ
videndo xp̄m: vbi declarat̄ quō corp᷒ glori-
ficatū ſit palpapile: et an thomas tetigit xp̄m
et quō de eodē pt eſſe fides ꝛ viſio. ¶ Cap. i.
Primū preconiū bti Thome dicit̄ ꝯfir-
matio. Fuit enī de reſurrectōe xp̄i ꝛ illi-
us diuinitate mō ſingulari ꝯfirmatuſ. Cum
enī vidiſſet apl̄os recitantes reſurrectōꝫ xp̄i:
qui eis apparuerat ipa reſurrectōnis die illo
abſente credere noluit. Neqꝫ abſentia illa ca-
ſualis fuit: ſꝫ ex diuina ꝓuidentia vt eſſet oc
caſio iterate apparitōis ieſu xp̄i ad ipm̄ redu-
cendū et nos in reſurrectōis fide ꝯfirmādos.
ꝓut Grego. aſſerit in omelia. Et licꝫ dicatur
Luce vltimo. ca. ꝙ duo diſcipuli euntes in
Emaus cognito dn̄o in fractōe panis redie-
rūt in hierl̄m ꝛ inuenerūt ꝯgregatos vndeci
inter q̄s oportuit ꝙ numeraret̄ Thomas: qꝛ
iudas iam erat extinct᷒. Tn̄ vt ait Beda. po-
tuit eſſe ꝙ thomas dū illi in colloquio de ap
paritōe xp̄i exiſterēt exiuit ab apl̄oꝝ collegio
Et in iſto interuallo anqꝫ rediret ad eos xp̄s
apparuit decē apl̄is in cenaculo exiſtētibꝰ ab
ſente Thoma. Narrantibꝰ ergo illis viſionē
xp̄i reſuſcitati. Thomas r̄ndit. Niſi videro
in manibꝰ eius fixurā clauoꝝ ꝛ mittā digitū
in locū clauoꝝ ꝛ mittā manuꝫ meā in latus
eius nō credā. Hic Criſoſt. ait. Sicut ſim-
pliciter q̄litercunqꝫ credere facilitatis eſt: ita
multū inueſtigare eſt groſſiſſime mētis. et ꝑ
hoc Thomas accuſat̄. Alijs enī groſſior exi
ſtens eā que eſt ꝑ ſenſum groſſiſſimū. ſ. tactuꝫ
querebat fidē ꝛ neqꝫ oculis credebat: vn̄ non
ſufficiebat dicere: niſi videro; ſed addidit: ꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf